

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Vzájemné soužití, vnímání bezpečnosti a informovanosti o prevenci kriminality na sídlištích v Kadani

Zpráva z tematického výzkumu

Červenec 2023

Hana Kociánová

Terénní šetření realizovali: Hana Kociánová, Adam Duffek, Luboš Sál,
Jana Mair, Zuzana Korecká

Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR, 2023

Hana Kociánová (hana.kocianova@mmr.cz)

www.socialni-zaclenovani.cz

Text neprošel jazykovou korekturou

Obsah:

Seznam zkratk.....	5
Manažerské shrnutí.....	6
1. Kontext a výzkumný problém.....	7
1.1 Metodologické ukotvení.....	8
1.2 Standardy výzkumné práce ASZ.....	9
1.3 Základní terminologie.....	10
2. Výzkumy související se sledovaným tématem v Kadani.....	11
3. Soužití na kadaňských sídlištích – perspektiva obyvatel.....	12
3.1 Vnímání bezpečí.....	13
3.2 Sousedské vztahy.....	16
3.3 Napětí mezi skupinami obyvatel sídlišť, zaznamenané změny – protiukrajinská nálada.....	18
3.4 Informovanost.....	19
4.5 Soužití na kadaňských sídlištích – shrnutí z pohledu obyvatel.....	20
4. Soužití na kadaňských sídlištích – perspektiva institucionálních aktérů.....	21
4.1 Vnímání bezpečí.....	21
3.1 Sousedské vztahy.....	24
3.2 Informovanost.....	25
3.4 Soužití na kadaňských sídlištích – shrnutí z pohledu institucionálních aktérů.....	26
4 Informovanost obyvatel sídlišť o nástrojích prevence kriminality.....	27
4.1 Sociální prevence.....	27
4.2 APK.....	27
4.3 Prostředky pro komunikaci s veřejností.....	29
5 Závěr a doporučení.....	29
Seznam literatury/Zdroje.....	31
Příloha 1.....	32
Přehled činnosti Městské police Kadaň – srovnání let 2021 a 2022.....	32
Příloha 2 – Komparativní dotazníková šetření v Kadani na téma pocit bezpečí.....	35
Záznam z provedených šetření (TAP Bezpečnost 2019–2022).....	35

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Organizace, úřady a služby, se kterými byly realizovány rozhovory	8
Tabulka 2: Cílová skupina obyvatel sídlišť	9
Tabulka 3: Přehled o vzorku respondentů:	13
Tabulka 4 Přehled a pořadí jednotlivých obvodních oddělení v okrese Chomutov - 2017	22
Tabulka 5: Meziroční srovnání přestupků spáchaných na ul. Chomutovská	24
Tabulka 6: Přehled zaměstnanců MP Kadaň	32
Tabulka 7: Přehled přestupků projednaných příkazem na místě	32
Tabulka 8: Přehled podezření ze spáchání přestupků oznámených podle §10	33

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Hot-spoty strachu v okolí sídliště B	15
Obrázek 2: Přehled vybraných deliktů dle tříd pro Kadaň v období od 1.1.2023 do 30.6.2023 podle mapy kriminality Police ČR	23

Seznam zkratek

Agentura, ASZ – Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR

APK – Asistent prevence kriminality

KC – Kontaktní centrum pro uživatele drog

KP – Komunitní práce

MP – Městská policie

NNO – Nevládní nezisková organizace

NZDM – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

OOP PČR – obvodní oddělení Policie České republiky

ORP – obec s rozšířenou působností

PČR – Policie České republiky

SVL – Sociálně vyloučená lokalita

SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností

Manažerské shrnutí

Zpráva z tematického výzkumu zaměřeného na vzájemné soužití a vnímání bezpečnosti obyvatel kadaňských sídlišť vznikla jako analytický podklad pro Poradenský program č. 9 Prevence kriminality a bezpečí. Materiál by měl sloužit jako východisko pro činnost lokálního konzultanta, pro tvorbu strategických dokumentů a kvalifikovanou diskusi aktérů angažovaných v procesu sociálního začleňování v Kadani.

Cílem výzkumu bylo zmapovat, jak je vnímáno bezpečí, jaké jsou sousedské vztahy a jaká je úroveň informovanosti ohledně preventivních aktivit na sídlištích v Kadani. Terénní šetření primárně cílilo na obyvatele kadaňských sídlišť, sekundárně na zástupce institucí zapojených do prevence kriminality. Perspektivy obou skupin jsou ve zprávě rozděleny.

Kadaň je bezpečné město, výjimku tvoří sídliště B.

Předkládaná zpráva navazuje na předešlé výzkumy, které se zabíraly stejným tématem. Z výzkumů opakovaně vychází, že obyvatelé se cítí v Kadani bezpečně, ačkoliv sídliště B platí za „špatnou adresu“. Důvodem je zvýšená koncentrace sociálně znevýhodněných osob právě na tomto sídlišti. Tento fenomén je již dlouhodobě znám a popsán. Je spojen s migrací sociálně znevýhodněných skupin obyvatel za dostupným bydlením, poskytovaným soukromými majiteli bytových domů na ulici Chomutovská. Sídliště B tak předchází špatná reputace.

Hlavním problémem sídliště B je hluk, shlukování lidí ve větších skupinách, nepořádek a rvačky.

Respondenti z řad obyvatel i z řad aktérů zapojených do prevence kriminality se shodovali v tom, že důvodem sníženého pocitu bezpečí na sídlišti B jsou kromě špatné pověsti také problémy v občanském soužití, které jsou způsobeny opakující se bezohledností vůči veřejnému pořádku – ať už je to nadměrné shlukování, hlučná zábava nebo vytváření odpadků. Zároveň, ačkoli se Kadaň v policejních statistikách drží v okrese Chomutov na spodních příčkách, v počtu přestupků vůči veřejnému pořádku je sídliště B jedním s nejrizikovějších míst. Sídliště tak provází vyšší míra sociálního napětí, které se společně s narušováním veřejného pořádku podepisuje na vnímání bezpečí více než přehled o skutečně spáchaných trestných činech.

Informovanost veřejnosti v oblasti prevence kriminality je spíše nízká.

Ačkoli je systém prevence kriminality v Kadani propracovaný a město o svých aktivitách veřejnost informuje (na webu, Facebooku, v Kadaňských novinách nebo na setkáních s veřejností), obyvatelé neměli dobré povědomí o jednotlivých preventivních činnostech, zejména, co se týká jejich obsahu. Je tedy nasnadě uvažovat o vhodnosti využití komunikačních kanálů pro tu kterou skupinu obyvatel, včetně posílení informačních kampaní, besed, kulatých stolů apod.

1. Kontext a výzkumný problém

Předkládaná výzkumná zpráva se věnuje tématu vzájemného soužití a vnímání bezpečnosti z pohledu obyvatel kadaňských sídlišť. Navazuje na zjištění předešlých výzkumů, které na téma bezpečí již v Kadani vznikly. Na základě hlubšího kvalitativního šetření bylo cílem zmapovat, jaké jsou příčiny ovlivňující percepci bezpečí v širším slova smyslu. Zaměření tematického výzkumu bylo zvoleno s ohledem na zapojení Kadaně do poradenského programu č. 9 *Prevence kriminality a bezpečí*. Aktivity v rámci poradenského programu by se měly zaměřit na posílení sousedských vztahů a bezpečnosti v sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených lokalitách, s ohledem na předcházení problémům daných nevhodným rozvojem dětí a mládeže způsobených rodinným prostředím.

Kriminalita, obavy z ní a vnímání bezpečí ze strany veřejnosti se dlouhodobě řadí mezi často diskutované společenské problémy. Obavy z kriminality i pocit bezpečí jsou na jedné straně spojovány s úrovní kriminality v daném území, na straně druhé jde o subjektivně vnímaný strach z potenciálního rizika stát se obětí trestného činu. Podle některých studií mohou být tyto obavy příčinou horší životní pohody, snížené atraktivity místa k žití i změny vzorců chování a každodenních návyků jednotlivců (Smolík, 2018).

Výzkum byl proto zacílen na tato témata:

- vnímání bezpečí,
- sousedské vztahy a soužití ve veřejném prostoru (s ohledem na vystupující problém soužití s občany z třetích zemí),
- informovanost v oblasti preventivních aktivit.

V souladu s tématy byly sledovány následující otázky:

- Jak je vnímán pocit bezpečí a jak je hodnoceno vzájemné soužití obyvateli Kadaně?
- Jak obyvatelé sídlišť vnímají snahy města řešit problémy spojené se sociálním vyloučením/kroky vedoucí k sociálnímu začleňování? Do jaké míry jsou obyvatelé informovaní o aktivitách v oblasti prevence kriminality?
- Jaká jsou specifika soužití s obyvateli třetích zemí (Ukrajina, Nepál...)? Jak se obyvatelé vztahují k shlukujícím se dětem a mladistvým?

Primární cílovou skupinou dotazovaných byli obyvatelé kadaňských sídlišť, sekundární pak institucionální aktéři, kteří v oblasti bezpečnosti sehrávají v Kadani důležitou roli (zástupci neziskových organizací, města Kadaň či Městské policie). Ve zprávě jsou zohledněny a rozděleny perspektivy obou skupin.

Součástí zprávy je i soubor doporučení týkající se zlepšování informovanosti, včetně návrhů pro další vhodné zacílení komunitních a participativních aktivit.

1.1 Metodologické ukotvení

Výzkum má kvalitativní charakter, je založený na polo-strukturovaných rozhovorech a pozorování. Získaná data reprezentují perspektivu vybraných aktérů a jsou interpretací toho, jakým způsobem na danou problematiku nahlíží. Hlavním zdrojem dat byly rozhovory, osloveny byly následující cílové skupiny:

- 1) Institucionální aktéři, které lze rozdělit na:
  - a. Zástupce města,
  - b. Zástupce Městské policie včetně APK,
  - c. Zástupce z řad neziskových organizací poskytující sociální služby.

- 2) Obyvatelé kadaňských sídlišť (nazvaných dle počátečních písmen abecedy A, B, C, D a E)

Terénní šetření probíhalo od května do června 2023. Celkem bylo realizováno 8 skupinových rozhovorů s 17 respondenty z řad institucionálních aktérů. Tyto rozhovory byly ještě doplněny 1 hloubkovým rozhovorem. Šetření mezi obyvateli bylo uskutečněno ve stejném termínu, byli osloveni obyvatelé všech kadaňských sídlišť, krátký rozhovor celkem poskytlo 55 obyvatel. Pozorování probíhalo průběžně v terénu a zejména pak během přímé účasti výzkumníka na 2 veřejných komunitních setkáních, konkr. na sídlišti B a sídlišti C. Přehled provedených rozhovorů poskytují následující tabulky:

Tabulka 1: Organizace, úřady a služby, se kterými byly realizovány rozhovory

Název	Počet respondentů
Asistentky prevence kriminality (město Kadaň)	6
Domovníci – preventisti	2
Manažerka prevence kriminality (město Kadaň)	1
Mentorka APK (MP Kadaň)	1
Ředitel MP Kadaň	1
Terénní sociální pracovníci města Kadaň	2
Vedoucí K-centra Světlo Kadaň, z.s.	1
Kontaktní, sociální pracovnice NZDM Do patra Světlo Kadaň, z.s.	2
Sociální pracovníci Denní centrum a noclehárna Naděje, z.s.	2
Celkem	18

Tabulka 2: Cílová skupina obyvatel sídlišť

Místo bydliště (uvedené respondenty)	Počet oslovených osob
Sídliště A	10
Sídliště B	22
Sídliště C	6
Sídliště D	11
Sídliště E	4
Prunéřov	1
Sukova ul.	1
Celkem	55

Ve zprávě bylo dále využito metody **desk-research**, tedy sekundární analýzy dat. Na základě této metody byly vyhodnoceny informace z odborných studií a veřejně dostupných internetových zdrojů, včetně dat poskytnutých Městskou policií v Kadani

1.2 Standardy výzkumné práce ASZ

Výzkumníci Agentury pro sociální začleňování (dále jen ASZ) ctí obecně uznávané standardy kvality a etiky výzkumné práce. Mezi tyto standardy kvality patří především dodržování zásady validity a reliability dat. Validity (platnosti) dat je v ASZ dosahováno dlouhodobým šetřením na místě, pečlivým výběrem (rekrutací) respondentů, užitím vhodných nástrojů výzkumu (scénáře rozhovoru, karty checklistů a indikátorů sociálního vyloučení, příp. výzkumnického deníku) i za pomoci přímých citací.

Pro zajištění validity dat výzkumníci v ASZ při své práci využívají tzv. metodu triangulace zdrojů, kdy závěry z terénního šetření vycházejí z kombinace min. 3 zdrojů zjištění informací. Práce výzkumníků ASZ je dále založena i na triangulaci výzkumných metod. Mezi standardní použité metody v ASZ tak patří zúčastněné/nezúčastněné pozorování, polostrukturované rozhovory, sekundární analýza získaných dat včetně statistických dat (deskresearch), skupinové rozhovory, příp. dotazníková šetření. Výzkumníci využívají i tzv. triangulaci zjištění v časové ose, tj. ověřují získaná data v rozličných etapách výzkumu.

Reliability (spolehlivosti) dat dosahují výzkumníci v ASZ standardizovaným postupem analýzy dat od jasně stanovených oblastí dotazování (scénáře rozhovorů), vyhotovením prepisů rozhovorů až po kódování sebraných dat (tzv. clustering). Při kódování výzkumníci ASZ redukuje velké množství získaných dat do menších počtů analytických jednotek (clusterů) na základě souvislostí (podobnosti či odlišnosti).

Se sběrem a s analýzou dat končí výzkumníci v ASZ v momentě tzv. nasycení (saturace) dat. Nasycením se chápe jev, kdy již nepřicházejí nové informace či poznatky z terénu, naopak se objevují stále stejné vzorce a kategorie.

Při své práci se výzkumníci ASZ řídí i Etickým kodexem výzkumníků Agentury pro sociální začleňování, který ukotvuje mimo jiné práci s citlivými daty či nestrannost vůči subjektům v terénu. Ve zprávách o výsledcích výzkumníci v ASZ jasně rozlišují mezi poznatky zjištěnými od respondentů, svou interpretací těchto poznatků a jakýmkoliv doporučeními na nich založenými. Použití tohoto kodexu mj. znamená, že v šetření není narušeno soukromí a důstojnost respondentů, respondenti byli vždy informováni o smyslu výzkumu a v případě nahrávání požádáni o jeho svolení. Samozřejmostí je i zaručená anonymita dotazovaných respondentů.

1.3 Základní terminologie

Jak již bylo zmíněno, ve výzkumu se z hlediska zacílení prolínají tato průřezová témata:

- a) Vnímání bezpečí,
- b) Sousedské vztahy,
- c) Informovanost veřejnosti v oblasti prevence kriminality.

Vnímání bezpečí představuje mnohvrstevnatý koncept. Otázkám konceptualizace pocitu bezpečí a obavám z kriminality je v současné době v různých vědeckých disciplínách (především pak kriminologii) věnovaná značná pozornost. Je to zejména z toho důvodu, že konstrukce nástrojů měřící tyto fenomény je obtížná a nejednoznačná.

Mezitím, co obavy z kriminality jsou ve výzkumech většinou zjišťovány otázkami ohledně strachu z konkrétní trestné činnosti (snaha změřit reálné riziko viktimizace), vnímání bezpečí je chápáno komplexněji. Působí na něj celá řada faktorů. Pro snadnější ilustraci lze rozdělit do čtyř skupin: i) individuální charakteristiky, ii) sociální prostředí, iii) fyzické prostředí a iv) vnější faktory (médiá, legislativa státu apod.). Vnímání bezpečí je tedy velmi subjektivní a je ovlivněno působením všech zmíněných faktorů (Jíchová, Kopecká, 2015). Vstupují do něj především dvě roviny – emocionální a kognitivní. „Zatímco emoce patří mezi afektivní psychické procesy a vyjadřují, co cítíme, soudy jsou spojeny s tím, co si myslíme, a představují tedy procesy kognitivní (Moravcová, 2014, s. 123).“

Podle Buriánka a Kuchaře (2020) lze pro vysvětlení pocitu (ne)bezpečí využít tři základní perspektivy:

- Model *zranitelnosti* (vulnerability) – předpokládá různou míru zranitelnosti jednotlivých lidí a z ní plynoucího pocitu ohrožení;
- Model „*narušení řádu*“ (disorder model) – pocit ohrožení odpovídá fyzické devastaci a projevům anti-sociálního chování v prostředí, v němž jedinci žijí;
- Model *sociální integrace* – zásadní roli sehrává oslabení sociálních vazeb. V tomto případě může samozřejmě jít i o vztah k systému nebo o vliv obecnějších hodnotových orientací.

Jinými slovy, do způsobu chápání pocitu bezpečí vždy vstupují nějaké individuální charakteristiky, jako je pohlaví a věk. Zároveň se do něj promítá i naše sociální a vnější prostředí. Vnější prostředí lze nejlépe charakterizovat fyzickým prostorem, ale také médií, legislativou, v dnešní době do něj stupuje tzv. kyberprostor. Sociální prostředí lze popsat sociálními vztahy a mírou sociální integrace. Do výzkumného šetření tak byly zahrnuty obecné otázky týkající se pocitu bezpečí, ale i konkrétní otázky týkající se charakteristik či zkušeností s kriminalitou (primární a sekundární viktimizace).

Sousedskými vztahy je míněna rovina každodenního života obyvatel určité lokality, kteří sdílejí sociální prostor, ve kterém existují pravidla chování, která by měla být dodržována všemi účastníky. Těmito pravidly nejsou myšleny pouze zákony České republiky, ale spíše měkká forma společenského konsensu na tom, co je ještě vhodné chování a co již nikoli. Nedodržování některých pravidel, které jsou různými obyvateli vnímány citlivěji než jinými, či využívání veřejného prostoru jinak, než by si někteří obyvatelé představovali, mohou tvořit třetí plochy při soužití různých skupin či jednotlivců na jednom místě (Sál, Vepřková, 2019). Do roviny sousedských vztahů bylo zakomponováno především měření úrovně vzájemného soužití. Cílem bylo změřit sociální napětí mezi skupinami (např. hloučky mladistvých, migranti). Dokážou obyvatelé sídlišť definovat „hrozby“ z hlediska vnímání bezpečí? Znají své sousedy? Znají je dobře, znají je jménem, vypomůžou si, když je třeba?

Oblast informovanosti zahrnovala otázky zjišťující povědomí veřejnosti ohledně preventivních aktivit, které v Kadani probíhají, povědomí o veřejných vyhláškách, náplň práce a fungování APK apod. Cílem bylo zmapovat nejen nakolik jsou obyvatelé sídlišť informováni, ale jakou váhu těmto informacím připisují, potažmo mají-li zájem se zapojit do případných komunitních aktivit. Zjištění z této oblasti by měla být využitelná pro formování Poradenského programu chystaného Agenturou.

Průřezová témata budou využita pro lepší přehlednost v interpretaci zjištění z terénního šetření.

2. Výzkumy související se sledovaným tématem v Kadani

Město Kadaň se ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (ASZ) tématu pocitu bezpečí i obavám z kriminality dlouhodobě věnuje. V minulosti byla větší pozornost upírána k lokalitám Prunéřov a Tušimice, v posledních 5 letech do popředí vstupuje především sídliště B.¹

Mezi obyvateli města byla již na toto téma provedena **2 komparativní dotazníková šetření**. Mimo mapování pocitu bezpečí bylo cílem identifikovat problémové lokality a skupiny, získat zpětné vazby na práci asistentů prevence kriminality a náměty občanů stran jejich

---

¹ Konkrétní aktivity, které město v oblasti prevence kriminality podniká, jsou uvedeny v strategických dokumentech jako je Tematický akční plán pro oblast bezpečnosti 2019, či Plán prevence kriminality 2022-2025

efektivnějšího využití. První šetření bylo provedeno v květnu a červnu 2016, druhé pak v září a říjnu 2018.

Závěry obou terénních šetření lze shrnout následovně: pocit bezpečí převládá nad pocitem nebezpečí, zároveň však u respondentů převažoval pocit nárůstu kriminality; za nejrizikovější místa považují respondenti sídliště B a lesopark za Kauflandem; lidé mají strach z problémových osob jako jsou osoby závislé na drogách, bez domova či z jiných etnických skupin, v roce 2018 to nejčastěji byla skupina vulgárně se chovajících mladistvých (TAP města Kadaně, 2019).²

V roce 2019 pak pro dokreslení situace provedla Agentura výzkum s názvem „**Život na Běčku**“, jehož cílem bylo analyzovat stav a specifika sídliště B, a to zejména v kontextu občanského soužití a s ním spojeného nízkého pocitu bezpečí. Značná pozornost byla věnována migraci sociálně znevýhodněných osob, byly popsány tzv. push in & out a pull in & out faktory (okolnosti, které ovlivňují osoby pro přistěhování nebo odstěhování). Z výzkumu vyplynulo, že zásadní příčinou sníženého pocitu bezpečí jsou především problémy v soužití: nepořádek, hluk, rizikové trávení volného času ze strany dětí a mládeže. Přestupky a trestná činnost na Běčku nebyly ve sledovaném období v policejních statistikách evidovány ve větším množství oproti jiným lokalitám v Kadani.

Východiska provedených šetření byla využita pro lepší zacílení předkládaného výzkumu. Pozornost byla více soustředěna na **vzájemné soužití, postoj k srocujícím se mladistvým a informovanost veřejnosti ohledně preventivních aktivit**. Současná výzkumná zpráva na tento výzkum přímo navazuje, zjištění aktualizuje a dále rozvíjí.

3. Soužití na kadaňských sídlištích – perspektiva obyvatel

Výzkumnické páry v průběhu května a června mapovaly oblast všech kadaňských sídlišť, přičemž největší časová dotace byla věnována sídlišti B, z důvodu hypotézy/predikce koncentrace problémů především do této lokality. Respondenti byli oslovováni přímo na ulici (byla využita metoda dobrovolnosti a dostupnosti). Aby byl vzorek respondentů rozmanitý a odpovídal běžné populaci, cílili výzkumníci na různé věkové skupiny obou pohlaví, zároveň se v lokalitách pohybovali v různých časech (ranních, odpoledních i večerních hodinách).

---

² Bližší info o komparativních šetřeních viz. příloha 2

Tabulka 3: Přehled o vzorku respondentů:

Celkový počet respondentů	55
z toho mužů	26
z toho žen	29
Průměrný věk	45
nejmladší respondent	14
nejstarší respondent	96
Nejčastější místo sběru	Chomutovská (u Slovanu)

3.1 Vnímání bezpečí

Naprostá **většina dotázaných odpovídala, že se cítí v Kadani bezpečně**. Respondenti se většinou cítili bezpečně zejména ve svém bytovém domě a jeho okolí. Někteří respondenti žijící mimo sídliště B uváděli kladné odpovědi ve vnímání bezpečí na svém sídlišti, zároveň uváděli špatné pocity ze sídliště B.

Na děčku je to v pohodě. Všude je klid. Večer je klid. Nejsou tu žádná místa, kterých bych se bál. Vyrůstal jsem na béčku – bylo tam tehdy hodně přistěhovalců na Chomutovsko (muž, 26 let).

Je to tu OK, lepší než na B. S bytem jsme spokojeni. I ve městě je to OK, jestli je někde problém, je to prostě B. Problémy jsou hlavně na hřišti (žena, 23 let).

Tyto výsledky se shodují se šetřeními, která byla v Kadani uskutečněna v minulosti (v r. 2016, 2018 i 2019). Respondenti se většinou cítili bezpečně jak celkově v Kadani, tak v místě svého bydliště. Pro srovnání lze poukázat také na výzkumy Centra pro výzkum veřejného mínění (Tuček, 2017), které zkoumaly obdobné téma pro Českou republiku. Šetření v roce 2017 potvrdila, že se převážná většina dotázaných cítila v republice bezpečně (v roce 2017 to bylo 65 % „spíše ano“ a 21 % „rozhodně ano“). Při zaměření dotazu jen na místo bydliště činil součet odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“ ve stejné době 88 %. Z toho vyplývá, že pocit bezpečí vázaný na místo, kde dotázaní žijí, bývá obecně vysoký. **Zřejmě platí, že lidé lépe a přesněji vnímají dění v nejbližším okolí svého bydliště, kde se denně pohybují, a proto si více či méně dobře uvědomují jeho klady i zápor**. Při hodnocení situace v místě bydliště ustupují do pozadí rizika zprostředkovávaná médii či všeobecnou reputací určitého místa,

naopak větší roli hraje právě každodenní zkušenost a sdílené názory nejbližšího okolí (Tuček, 2017).

Respondenti, kteří uvedli místo bydliště **sídlíště B**, rovněž **většinově uváděli kladné pocity** ohledně vnímání bezpečí, zároveň se v této skupině častěji objevovaly odpovědi spojené **s obavami či znepokojení, zaznívaly i odpovědi vyjadřující strach z viktimizace.**

Špatně se mi tu žije, a to tu žiji od malička. Já se nikoho nebojím, ale dějí se tu hrozný věci (žena, 45 let).

Necítím se bezpečně, bojím se nepřizpůsobivých. Bojím se venku, bojím se okradení, přepadnutí. Podle mě je problém hlavně lesopark, válí se tam jehly. Policii jsem nikdy kvůli tomu nevolala. Feťáci se tam válí na lavičkách (žena, 70 let).

Respondenti, kteří uváděli vyšší míru znepokojení či přímo strachu, byly ve zkoumaném vzorku vždy **ženy, v průměru středního a vyššího věku**. Toto zjištění opět odpovídá předchozím výzkumům, kdy se potvrzuje hypotéza, že obecně ohroženější a zranitelnější skupiny obyvatelstva mají zpravidla větší strach o svoje bezpečí.³ Jak bylo zmíněno v úvodu, individuální charakteristiky dotazovaných jsou faktorem, který se významně podepisuje na vnímání bezpečnostní situace.

Obyvatelé žijící na sídlíšti B výraznou měrou zmiňovali především pocit ohrožení **ve večerních a nočních hodinách**. Za zajímavost lze považovat fakt, že ačkoliv dotazovaní uváděli, že ve večerních hodinách (zejména po 20 h.) je to na Běčku „nejhorší“, většina z nich neměla vlastní zkušenost s nějakou nepříjemnou skutečností, která by se přímo jim nebo někomu blízkému přihodila. Většinou se v odpovědích objevovalo, že ve večerních hodinách zůstávají doma.⁴

Žije se tu dobře, bezpečně. Na Běčku je to strašný. Cikáni i bílý z běčka jsou narkomani. Slyším až doma hluk. Večer nikam nechodím, přes den se nebojím (žena, 68 let).

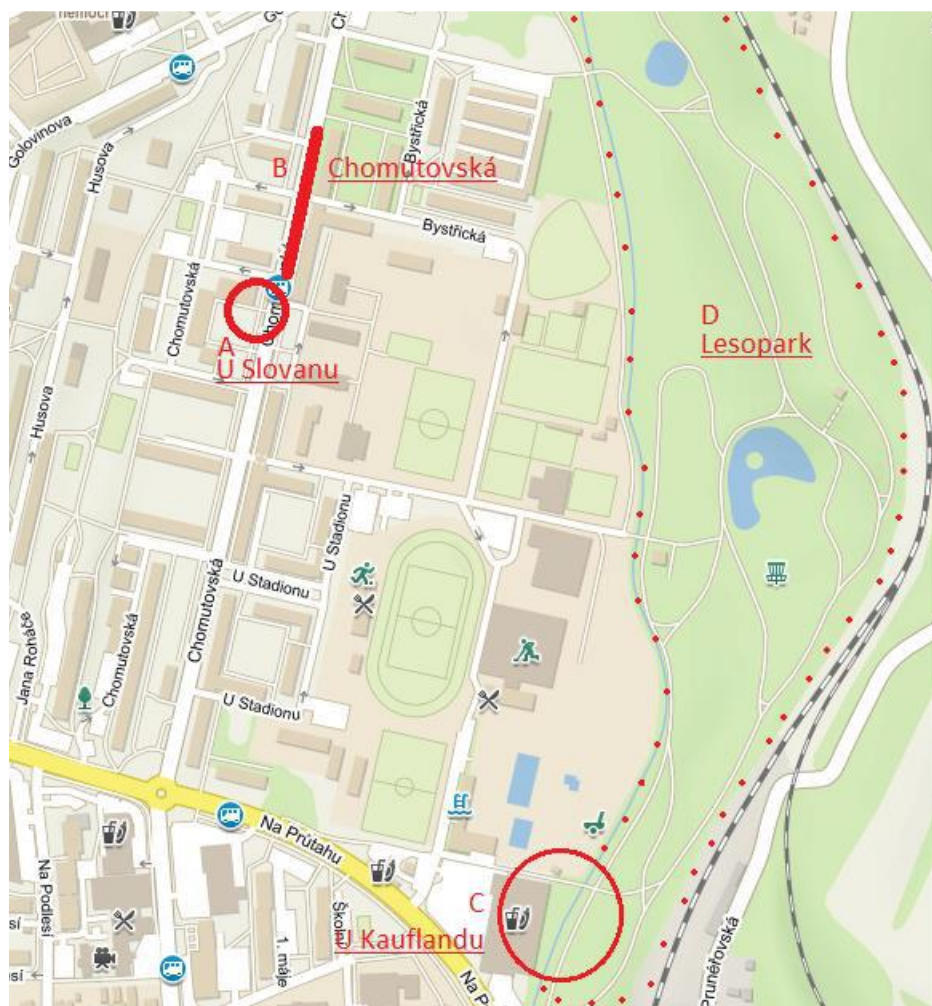
Co se týká tzv. **hot spotů strachu** (míst, která jsou z hlediska kriminální činnosti vnímaná jako nejrizikovější), situace se oproti hlavním zjištěním předešlých výzkumů nezměnila. Respondenti stále považují za nejrizikovější místa: **A) Chomutovskou ulici, resp. okolí u Slovanu, B) Chomutovskou ul. č.p. 1232–1235, C) park za Kauflandem, D) lesopark.**

³ Srov. Např. Sál, Vepřková, 2019, Život na „Běčku“

⁴ Tento fenomén lze ještě podpořit zjištěním z vlastního pozorování výzkumníků, kdy se lokalita ve večerních časech (mezi 18 a 20 h) Chomutovská jevila jako prázdná a klidná.

Obrazek 1: Hot-spoty strachu v okolí sídliště B

Zdroj: Život na „Běčku“, tematický výzkum, 2019

U vlastních zkušeností respondentů s kriminalitou byly odpovědi většinou záporné. Respondenti samotní, ani jejich blízké osoby, se ve svém životě nestali obětí ani svědkem kriminálního činu, který by např. museli ohlásit na policii. Zároveň ale dotazovaní často odpovídali, že policii volali z důvodu rušení nočního klidu. **Hluk a nepořádek** byly nejčastěji zmiňované problémy sídliště B. To potvrzuje i vyjádření institucionálních aktérů, kteří se shodovali v tvrzení, že největším problémem sídliště B je z jejich pohledu skutečnost, že obyvatelé sídliště B (převážně Romové) tráví svůj čas venku a jsou hluční.

*Ke kriminálnímu jednání vyloženě ne, ale MP jezdí docela často kvůli hluku
– vedle je hřiště, parkoviště. Často je lidi volají (muž, 45 let).*

Respondenti dále uváděli, že velkým problémem jsou v lokalitě **drogy**. Jejich užívání, výroba i prodej. V jednotkách případů se objevila stížnost na povalující se injekční stříkačky v lesoparku. S přítomností drog souvisejí občasná **rvačky a hlasité potyčky**, které se v odpovědích také často objevovaly. Rvačky a hádky zmiňovaly v rozhovoru rovněž Asistentky

prevence kriminality. Dle APK jsou rvačky tím největším problémem sídliště B (přičemž je snahou APK se podílet na jeho preventování).

Ano, rvačky a drogy. Syn fetuje, nepracuje. Je bez domova, chodí po Chomutovské. Aplikují si na hřišti. Fotky činů se vyskytují na FB. Volala jsem jednou na syna PČR. Odvezli ho na záchytku (žena, 68 let).

U nás na B asi drogy. Byl jsem jednou svědkem. Pořád se prali. Řešila to tu policie, volal jsem je (muž, 39 let).

Obyvatelé kadaňských sídlišť by pro zvýšení pocitu bezpečí uvítali především **častější hlídky MP, obzvláště ve večerních hodinách**. Někteří lidé se domnívají, že hlídky MP chodí málo pěšky a více se na Chomutovské pohybují autem. Zároveň se objevovaly i stížnosti ohledně nedostatečné tvrdosti a důslednosti jak MP, tak PČR. Někteří respondenti se domnívají, že policie některé problémy spíše přehlíží nebo je příliš mírná. Doporučili by tedy policii **zintenzivnit kontroly**, případně rozšířit kamerový systém (včetně fotopastí).

Posílit hlídky policie. Jezdí málo. Co to pomůže, když policie jednou projede autem? Měli by chodit pěšky (žena, 50 let).

Posílit hlídky MP, zintenzivnit kontroly ze strany MP, více upozorňovat na drogový problém (žena, 40 let).

3.2 Sousedské vztahy

Z předešlých kapitol vyplývá, že většina obyvatel i institucionálních aktérů považuje v Kadani za nejproblematictější místo sídliště B. Ačkoliv v případě sídliště B nelze mluvit o prostorově vyloučené lokalitě, míra sociálního a symbolického vyloučení je zde patrná. „Béčko“ je rozhodně stigmatizováno, dlouhodobě platí za „špatnou adresu“.

Příčiny této skutečnosti lze hledat již v 90. letech, kdy začal proces privatizace a na sídliště se nastěhovalo velké množství Romů. Po roce 2000 se některých bytových domů s horším technickým stavem ujali investoři, které by šlo dnes označit jako „obchodníky s chudobou“. Záměrně stěhují do svých bytů rodiny sociálně znevýhodněné, dlouhodobě nezaměstnané, s kumulací různých sociálních problémů (Sál, Vepřková, 2019).

Vyšší koncentrace (a také migrace) těchto osob způsobuje vznik sociálního napětí na sídlišti. Současné i minulé terénní šetření přichází se zjištěním, že zdrojem obav ve vztahu k bezpečnosti jsou především **velké shluky lidí, zejména pak srocující se mladiství**, bezcílně trávící svůj čas ve veřejném prostoru. Z hlediska některých kriminologických teorií jsou tyto skupiny osob považovány za nesoucí tzv. „znaky kriminality“⁵, jež jsou některými lidmi podvědomě spojovány s potenciální kriminalitou a vzbuzují v nich obavy nebo narušují

---

⁵ Viz. např.: FERRARO, Kenneth. Fear of Crime: Interpreting victimization risk [online]. State University of New York press, 1995

představu veřejného pořádku. Jak dokládá Jíchová: „Některé studie upozorňují, že právě znaky veřejného nepořádku mohou mít větší vliv na pociťování strachu než kriminální činy. Signály takového narušování se projevují jak prostřednictvím fyzických znaků (nepořádek na ulicích, graffiti, jiné projevy vandalizmu, opuštěné budovy apod.), tak i sociálních jevů (hádky, rvačky, veřejné popíjení alkoholu či užívání drog na veřejnosti apod.) **Tyto fyzické a sociální znaky jsou v řadě výzkumech vnímány jako důležitější pro pocit bezpečí než samotná kriminalita** (Jíchová, 2013, str. 37).“

Velká část respondentů uváděla, že neorganizované skupinky dětí a mladistvých, které tráví svůj čas venku hlavně na hřištích, vnímají jako problém. Za nepříjemné až ohrožující považují především **vulgárnost dětí, absenci dozoru ze strany rodičů, či odhazování odpadků a kouření konopných směsí.**

Romské děti zůstávají dlouho venku. Bez dozoru. Jsou to takové "děti ulice". Mám kamarádky, co třeba svoje děti ven samotné nepouští. Jeden stáhne další. Náplň volného času mají – i na sídlišti (žena, 41 let).

Na druhou stranu značná část respondentů vnímala **problém srocování mladistvých za přehnaný**. V odpovědích se objevovalo, že potkávat se na ulici a na hřištích je v určitém věku normální, nebo že mladiství neprovádí nic trestného, ale nahlas se baví.

Lidé přehánějí. Jsou tu skupinky mladých, které se nahlas baví. Více se vyskytují na Běčku (muž, 31 let).

Srocování probíhá. Scházejí se v parku. Ale neobtěžují mě, nedovolí si. Nemám z nich strach. Nějaké chlapce jsem napomínala, že dělají nepořádek – sbírali kvůli mně odpadky (žena, 76 let).

Pakliže děti a mládež příliš často tráví svůj volný čas venku, nabízí se otázka, zdali mají ve městě možnost volnočasového vyžití. V Kadani dlouhodobě funguje organizace Světlo Kadaň, z.s., která zde provozuje jak službu NZDM, tak službu Terénní program. Velká část respondentů věděla o existenci NZDM (které se nachází na sídlišti C, v těsné blízkosti sídliště B). Vyjadřovala ovšem pochyby, jestli děti službu využívají.

Srocování mladistvých probíhá hodně. Je to hrůza, kouří a pijí alkohol. Při tom tu mají NZDM (žena, 20 let).

Skupinky ve věkovém rozptylu 8–15 jsou nejhorší. Mají tu NZDM, ale nevím, jestli tam chodí. Rodiče na ně prdí, jsou to děti ulice (žena, 43 let).

Na volnočasové vyžití byla perspektiva obyvatel poměrně polarizovaná. Část respondentů považovala nabídku volnočasových aktivit za dostačující (především těch respondentů s bydlištěm mimo sídliště B), část respondentů zase za silně nedostačující. Do této skutečnosti vstupuje oblast informovanosti – je otázkou, zdali rodiče dětí a mladistvých žijící na sídlišti B o volnočasových aktivitách vědí – a také finanční dostupnosti – povědomí o kroužcích je, ale rodiny si to nemohou dovolit.

Pro shrnutí lze konstatovat, že důvody symbolické nebezpečnosti a vyčlenění sídliště B je třeba hledat především v rovině vzájemného soužití. Problém „Béčka“ není v tom, že by se občané výrazně cítili ohroženi kriminalitou, není ani v tom, že by v místě neexistovala dobře fungující síť sociálně preventivních služeb nebo městská policie. **Problém je v sousedských vztazích a existenci sociálního napětí, stejně jako ve špatné reputaci lokality**, která se též přenáší z člověka na člověka („haló efekt“). V tomto případě sehrávají důležitou roli média, v případě dnešní Kadaně zejména Facebook. Dle dostupných informací jsou obyvatelé sídliště B hojně zapojeni do různých facebookových skupin. Skrze ně komunikují, sledují různé záběry v krátkých videích apod. Prostřednictvím sociální sítě se však snadno dá realita přetvářet a tzv. mystifikovat. Dalším často skloňovaným tématem jsou hloučky neorganizované mládeže, které jsou (obzvláště v letních měsících) hodně hlučné, vytváří nepořádek, případně kouří cigarety či konopné směsi. Na sídlištích jsou tak výrazně na očích, což v lidech vyvolává nepříjemné pocity.

3.3 Napětí mezi skupinami obyvatel sídlišť, zaznamenané změny – protiukrajinská nálada

Zvláštní zřetel byl v terénním šetření brán na nálady vůči migrantům. V případě Kadaně se jedná hlavně o nepálskou a ukrajinskou menšinu. Během šetření nebylo vhodné ptát se respondentů přímo, neboť bylo smyslem nevytvářet zbytečně tenzi mezi obyvateli otázkami na soužití (podněcování respondentů příliš konkrétními otázkami). Ke klimatu vůči přistěhovalcům z Ukrajiny se tedy výzkumníci dostávali citlivě, nepřímo.

Institucionální aktéři se shodovali, že nepálská menšina dlouhodobě nepředstavuje v Kadani žádný problém. Zástupci tohoto etnika jsou s místními dobře sžití, pracují. Co se týká konfliktů a případných rozbušek, které by byly etnicky zatíženy, nevyjadřovali se aktéři nijak dramaticky. Zmiňovali, že si všímají určité pasivní verbální agrese, především pak stížností (typu: „Ukrajincům peníze na bydlení dají, ale nám, Romům, ne.“), nebyli ale svědky nějaké rvačky či potyčky. Ani o takové události neslyšeli z úst klientů. Zazněly komentáře, že situace se pravděpodobně může v budoucnu přiostrřit. Dle některých aktérů obyvatelům sídliště B vadí fakt, že v pracovní době tráví někteří Ukrajinci, kteří jsou především muži ve středním věku, čas tím, že popíjí alkohol na hřišti. Aktéři zmiňovali, že se v názorech obyvatel objevuje morální problém s tím, jestli zde přítomní Ukrajinci jsou skutečně utečenci z válečných konfliktů a jestli si azyl v ČR vůbec zaslouží.

Na ulicích mezi obyvateli byla v květnu nálada spíše mírná. Negativně ohledně soužití s Ukrajinci hovořily jednotky dotazovaných. Spíše se lidé vyjadřovali smířlivě nebo ani např. neměli s Ukrajinci žádnou zkušenost. Opakovaly se komentáře, že: „S Ukrajinci je problém večer (v noci), když víc chlastají.“

Na konci června se však nálada na ulicích proměnila, přiostrřila. Nevraživost vůči Ukrajincům v rozhovorech prosakovala i bez toho, že by se na ní výzkumníci ptali. Objevily se

komentáře, že: „Jsou nebezpeční“, „Berou nám práci“, „Na Ukrajince stát peníze má, ale na ostatní lidi ne.“ V rámci šetření se ale nepodařilo ověřit, zdali to zapříčinilo mediální pokračování kauzy v Brně a burcování Romů proti Ukrajincům.

Na druhou stranu pracovníci soc. služeb z Kadaně tvrdili, že pro kadaňské Romy je zásadní, co se děje na Facebooku. Sdílí různé skupinky na této síti a předávají si tam informace. Často nafouklé, či přímo mystifikující. Nelze tedy mediální dosah této kauzy zcela vyloučit.

Respondenti z řad Ukrajinců, jež se účastnili výzkumu, nevyjadřovali žádné negativní emoce ve spojení s Romy. Byli spíše vyhybaví, opakovali, že se jim v Kadani žije dobře, bezpečně.

3.4 Informovanost

Podstatným předpokladem fungování prevence kriminality je učinit z ní jeden z pozitivně vnímaných a prioritních zájmů společnosti. Tím se zároveň otevře možnost pro případné zapojení co nejširšího okruhu občanů do nejrůznějších preventivních aktivit v rámci celé společenské struktury. Jde tedy především o to, aby v názorech a postojích občanů představovala prevence kriminality žádoucí a atraktivní veřejnou aktivitu, která má dostatečně konkrétní obsah, a kterou mohou sami svým jednáním významně pozitivně ovlivňovat a podporovat. Z toho důvodu byla do výzkumu zahrnuta i oblast informovanosti, kde bylo všeobecně mapováno povědomí o běžících aktivitách, zájmu se do aktivit zapojovat či obsahu veřejných vyhlášek.

Informovanost obyvatel ohledně preventivních aktivit v Kadani byla všeobecně velmi nízká. Z hlediska aktivit si někteří lidé vybavili K-centrum (zejména ti obyvatelé s bydlištěm na sídlišti A), APK, ojediněle byl zmiňován Maxipes Fík. Překvapivě nikdo z dotazovaných nezmínil domovníky-preventisty. APK drtivá většina lidí znala a pravidelně je (především na B) potkávala, na druhou stranu v odpovědích převažoval názor, kdy respondent neměl dobré povědomí o smyslu této aktivity. Obyvatele často nevěděli, proč APK vlastně v lokalitě působí, co je náplní nebo cílem.

Znám je, zdravím se s nimi. Asi mají přínos, ale "polícajt s boučačkou" budí větší respekt. Info kampaň ohledně činnosti APK nebyla (žena, 23 let).

Sem tam je vidím, projdou kolem. Neznám jejich pravomoci, náplň (muž, 31 let).

Věkově mladší obyvatelé (do 45 let) by se spíše zapojili do komunitních aktivit (záleželo by, jaké by měly zaměření a co byl bylo smyslem). Věkově starší obyvatelé (45+) už vzhledem k věku či pracovnímu vytížení spíše zájem neměli.

Za nejzajímavější lze považovat zjištění ohledně veřejných (komunitních) setkání. **Většina respondentů odpověděla, že setkání zná, ale neúčastní se jich.** Opět jsme narázeli na fakt slabší informovanosti o obsahu aktivity. Někteří respondenti se domnívali, že setkání jsou jen

pro vlastníky bytů, někteří si nebyli jisti, co se tam probírá, někteří se báli, že by mohli být na setkání napadeni.

Zjištění z oblasti informovanosti veřejnosti v Kadani tak přináší některé důležité poznatky, které budou rozpracovány v samostatné kapitole (viz. kapitola 5 Informovanost).

4.5 Soužití na kadaňských sídlištích – shrnutí z pohledu obyvatel

V perspektivě obyvatel sídlišť je Kadaň bezpečné a klidné město, výjimku pak tvoří sídliště B. Ačkoliv ani sídliště B nebylo jeho rezidenty popisováno jako vyloženě nebezpečné (většina odpovědí byla ve vztahu k pocitu bezpečí pozitivní). Co se jeví jako hlavní problém je **hluk, nadměrné shlukování lidí ve větších skupinách a nepořádek**. Pro některé obyvatele jsou nejvíce znepokojivé hloučky dětí a mladistvých, které mohou být vulgární a nemají nad sebou žádnou rodičovskou kontrolu. **Co se týká trestné činnosti, dle obyvatel jsou na Běčku především problémem drogy a s nimi spojené rvačky.**

V odpovědích obyvatel se objevovalo odosobnění, skupina obyvatelstva, která páchá přestupky nebo dokonce trestné činy, byla ta „cizí“, byli to ti nově přistěhovaní. Do fenoménu tak do jisté míry prosakovala rovněž migrace obyvatel, kdy se do bytových domů na Chomutovské 1232-1235 (označených jako „hot-spot“ strachu) stále stěhují rodiny sociálně znevýhodněné (strategie soukromého majitele bytového domu, jehož praktiky by šlo popsat jako nekalé), které se starousedlíky nevycházejí nejlépe.

Nahlédneme-li problematiku vnímání bezpečí optikou 3 modelů, které popsali Buriánek a Kuchař (model zranitelnosti, narušení řádu a sociální integrace, viz. str. 10), je zřejmé, že v případě Kadaně vystupuje do popředí především model **sociální integrace**. Jak bylo doloženo dle dostupných policejních statistik i vyjádření institucionálních aktérů, Kadaň je bezpečné město. Důvody znepokojení až strachu některých obyvatel, včetně toho, že sídliště B platí dlouhodobě za „špatnou adresu“, lze hledat především v existenci sociálního napětí vůči určitým skupinám obyvatelstva žijícím (nebo pravidelně pobývajícím) na sídlišti B.

Lidé bez domova, lidé závislí na drogách, či sociálně a ekonomicky slabší nesou vizuálně tzv. znaky kriminality. Vyšší koncentrace těchto osob zejména u Slovanu vzbuzuje v lidech obavy a nutí je ke strategiím „radši se tomuto místo vyhýbám“. Jak bylo dokázáno v mnoha studiích, přítomnost sociálního napětí a narušování veřejného pořádku se podepisuje na vnímání bezpečí více než přehled o skutečně spáchaných trestných činech. **Důležitou roli zde také sehrávají média.** Jak bylo popsáno institucionálními aktéry a objevovalo se i ve výpovědích obyvatel, pro obyvatele sídliště B je významným kanálem Facebook, mnozí jsou součástí určitých skupin a kyberprostor výraznou měrou utváří jejich vnější svět. **Interpretace a předávání informací na sociálních sítích může mít za následek mystifikaci a nafukování kriminálního obrazu lokality.**

Pokud je míra dezorganizace vysoká, sousedské vazby jsou slabé a v místě funguje slabší sociální kontrola. Dochází tedy k četnějšímu narušení veřejného pořádku, případně občanského soužití (např. rvačky a hlasité potyčky). Zlepšení situace na sídlišti B může přinést rozvoj komunitních a participativních aktivit, kdy bude do sociální prevence zapojováno více lidí z řad samotných obyvatel. Jak je popsáno v Strategii prevence kriminality ČR pro léta 2022-2027, projekty prevence kriminality na úrovni lokality/místní komunity by měly cílit na prospěch komunity (obyvatel určitého prostoru, ke kterému je vážou společné potřeby a zájmy) a zapojovat legitimní zástupce obyvatel této lokality/komunity. Propojováním a zapojováním širokého spektra různých aktérů na místní úrovni (vč. různých zájmových skupin místních obyvatel), lze dosáhnout změn ve prospěch obyvatel.

4. Soužití na kadaňských sídlištích – perspektiva institucionálních aktérů

Následující část textu přináší přehled zjištění vycházející ze syntézy polo-strukturovaných rozhovorů se zástupci NNO, MP včetně APK i města Kadaň. Jsou v něm obsaženy jak subjektivní hodnocení ze strany aktérů, tak obecná stanoviska podle tvrdých dat dostupných z veřejných i soukromých zdrojů.

4.1 Vnímání bezpečí

Ve vyjádřeních všech institucionálních aktérů se nejčastěji objevovalo, že **Kadaň je bezpečné, klidné město, kde se dobře žije**. V odpovědích se objevovaly i příměry k jiným městům v Ústeckém kraji, které dle subjektivního soudu aktérů nejsou tak bezpečné (zejména Most, Klášterec nad Ohří). Dotázaní aktéři se cítí bezpečně na jakémkoli místě v Kadani, v jakoukoli roční dobu, denní, či noční hodinu. Z pozice odborníků, kteří v oblasti bezpečnosti v Kadani působí, uváděli aktéři, že se Kadaň v policejních statistikách dlouhodobě drží na spodních příčkách z hlediska míry kriminality.

Pro doložení této informace uvádíme přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Chomutov v roce 2017.

Tabulka 4 Přehled a pořadí jednotlivých obvodních oddělení v okrese Chomutov - 2017

Pořadí	Celková kriminalita		Násilná + mravnostní		Krádeže vloupáním		Krádeže prosté	
	Obvodní oddělení PČR	Index kriminality	Obvodní oddělení PČR	Index kriminality	Obvodní oddělení PČR	Index kriminality	Obvodní oddělení PČR	Index kriminality
1.	Chomutov	270,7	Vejpřty	40,9	Vejpřty	36,6	Chomutov	60,9
2.	Jirkov	217,4	Chomutov	36,4	Jirkov	32,8	Jirkov	53,8
3.	Březno	209,7	Březno	23,9	Kláštorec n. Ohří	31,6	Březno	40,8
4.	Vejpřty	187,1	Jirkov	22,3	Březno	29,6	Kláštorec	35,2
5.	Kadaň	136,8	Kláštorec n. Ohří	17,6	Chomutov	27,1	Vejpřty	34,4
6.	Kláštorec n. Ohří	125,1	Kadaň	13,3	Kadaň	18,6	Kadaň	20,8

Zdroj: Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje, doprovodný dokument strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2021–2027

Většina institucionálních aktérů se domnívá, že **problematika nebezpečnosti sídliště B je mírně nafouklá**. Na podporu svých tvrzení uváděli celkově nízké počty osob, se kterými se řeší trestně-právní záležitosti (ať už se jedná o oběti nebo pachatele)⁶. Často bylo zmiňováno, že veřejnost má obavy z lidí bez domova nebo toxikomanů především kvůli vizuálním vjemům, avšak tito nemusí páchat žádnou kriminální činnost.

To takhle lidé volají, že někde sedí nějaký bezdomovec na lavičce a smrdí. Ať s tím něco uděláme. Ale my jim vysvětlujeme, že sedět a zapáchat zkrátka není trestné, že to mu zakázat nemůžeme.⁷

Nejobávanějším místem na Chomutovské ulici, hlavním proudem na sídlišti B, byl všemi zmiňovaný „Slovan“, tedy prostranství u bývalého obchodního domu, kde se nyní nachází večerka franšizy Můj Obchod („U Sonyho“). Tento prostor je navíc situovaný zhruba uprostřed sídliště B, naproti Základní a Speciální škole Sluníčková, tedy je velmi frekventovaný.

Není to kvůli tomu, že by se zde dělo nejvíce rvaček, docházelo zde k otevřenému prodeji drog atd., je to kvůli tomu, že je to nejvíce frekventované místo.⁸

⁶ Rozhovory s institucionálními aktéry

⁷ Rozhovor s institucionálním aktérem

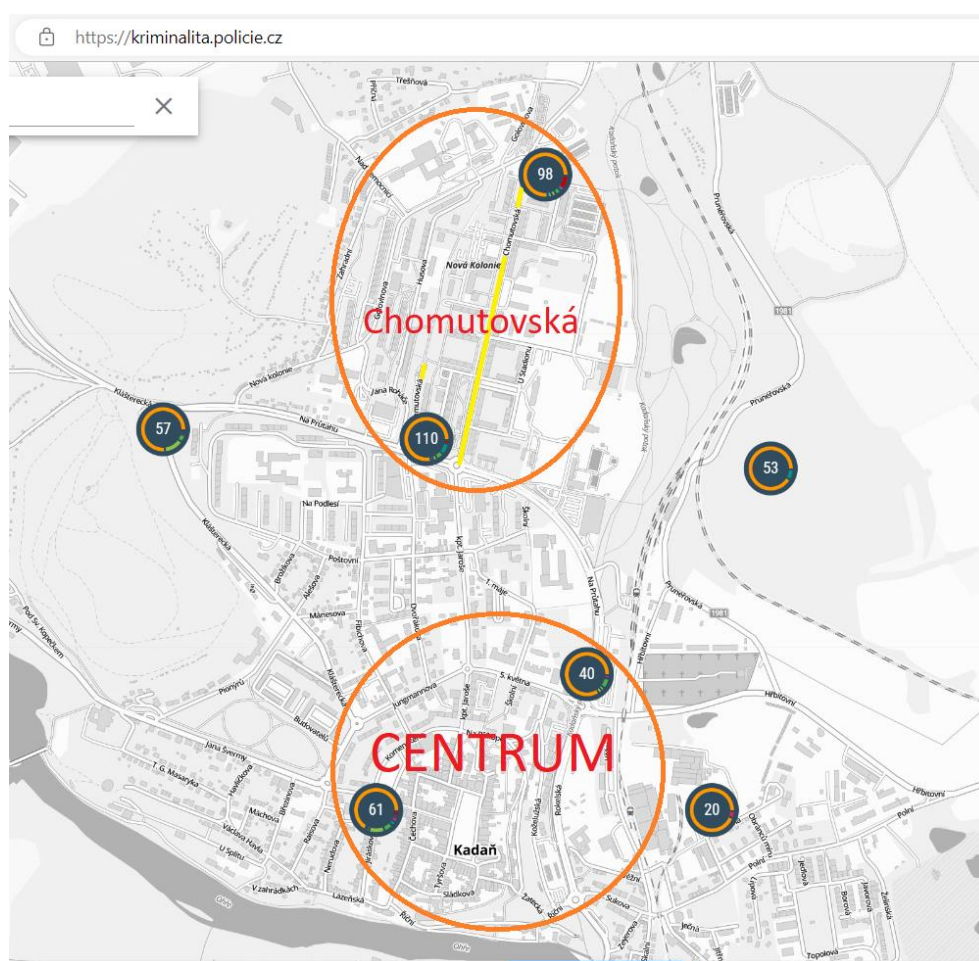
⁸ Rozhovor s institucionálním aktérem

Aktéři uvedli, že u Slovanu je pravidelně nejvyšší koncentrace lidí. Schází se zde rodiče dětí ze škol, mladiství, přítomni jsou pravidelně také lidé bez domova (Slovan je zastávka na jejich pravidelné trase do střediska Naděje z B do Pruněrova).

Z hlediska indexu kriminality se v Kadani ve srovnání s jinými obcemi v Ústeckém kraji neděje nic alarmujícího, na druhou stranu společně s centrem města je Chomutovská místem s nejvyšší koncentrací trestně-právních deliktů i přestupků (viz. obrázek 1). Problematiku kriminality na Chomutovské nelze tedy zcela bagatelizovat.

Obrázek 2: Přehled vybraných deliktů dle tříd pro Kadaň v období od 1.1.2023 do 30.6.2023 podle mapy kriminality Police ČR

Zdroj: Mapa kriminality (policie.cz), staženo: <https://kriminalita.policie.cz/>

Pro úplnost představ situace na Chomutovské lze promítnout tabulku č. 4, která nabízí přehled počtu přestupků na ulici Chomutovská (data byla poskytnutá MP Kadaň). Na vývoji lze vidět, že v post-covidovém období došlo k mírnému poklesu přestupků, který se v současné době zvyšuje. Dle pohledu zástupců MP i APK nedochází v lokalitě Chomutovská dlouhodobě k žádným výkyvům. Nejčastěji se řeší přestupky vůči veřejnému pořádku.

Tabulka 5: Meziroční srovnání přestupků spáchaných na ul. Chomutovská

Chomutovská ulice – přestupky				
251/2016 Sb.	2020	2021	2022	*2023
§5, proti veřejnému pořádku	52	29	32	31
§7, proti občanskému soužití	4	8	7	13
§8, proti majetku	8	8	3	3

* údaje k 30.6.2023
Zdroj: MP Kadaň

Naprostá většina dotázaných aktérů se shoduje, že problémem sídliště B z jejich pohledu je **hlučnost a skutečnost, že se v teplých měsících pohybují obyvatelé sídliště venku**. Dalším problémem jsou dle aktérů **drogy**, zejména jejich užívání, ale i výroba či prodej. Na sídlišti B se řeší hlavně užívání ve veřejném prostoru, ke kterému dle MP nedochází příliš často. Mladiství kouří konopné směsi, k injekční aplikaci drog dochází sporadicky. Na sídlišti A funguje K-centrum, do kterého pravidelně dochází obyvatelé Kadaň a blízkého okolí. Vedoucí KC uvedla, že mají pravidelně v kontaktu okolo 100 klientů. Ačkoliv na sídlišti B nedochází ve zvýšené míře k exponovanému užívání, pohybují se zde ve zvýšené míře osoby, jež jsou pod vlivem návykových látek. Tyto osoby bývají klienty K-centra nebo denního centra Naděje (případně obou těchto služeb).

Aktéři se domnívají, že **APK fungují dobře**. Chodí pravidelně, dle plánu, hlídají především hřiště, školy, působí preventivně. Zároveň **někteří aktéři uvedli nejistotu, zdali má služba efekt na míru páchání přestupků**. Jednak ve vztahu k homogenitě současné skupiny APK z hlediska pohlaví („Jsou to samé ženské, nemají úplně ten respekt.“⁹), jednak ve vztahu k dopadům působení celé služby („Jako prevence dobrý, ale nevěřím, že něco reálně můžou změnit.“¹⁰). Několik aktérů také zmínilo, že s **APK vůbec nespolupracují** a že je to škoda, tedy se nebrání **navázání spolupráce v budoucnu**.

3.1 Sousedské vztahy

Z hlediska sousedských vztahů aktéři často zmiňovali „generační problémy“. Je možné to ilustrovat např. na fenoménu laviček. Senioři mají v tomto případě naprosto jiné zájmy nežli lidé pracující na směny (tzv. šichtaři). Senioři si chtějí mít kde sednout po cestě domů z nákupu, proto jim větší přítomnost laviček vyhovuje. Šichtaři nemají úplně běžnou dobu odpočinku či spánku, tedy jim nevyhovuje větší přítomnost laviček, neboť se u nich střetávají hloučky lidí, které se baví nahlas, dělají nepořádek. Lavičky jedné skupině vyhovují, druhé nikoli. Současná praxe vedení města je lavičky odebírat a znovu instalovat, dle množství a také hlasitosti stížností či potřeb spoluobčanů. Městu se jako dobrá praxe osvědčilo se ohledně

⁹ Rozhovor s institucionálním aktérem

¹⁰ Rozhovor s institucionálním aktérem

laviček radit s výbory jednotlivých SVJ (mají přehled o tom, kolika lidem v domě lavička skutečně vadí, jak moc případné scházení se na lavičkách narušuje klidné vztahy v sousedství apod.).

Dle pohledu aktérů shlukování mladistvých na sídlištích probíhá, zejména v letních měsících bývá hloučků hodně. Někteří aktéři to vnímají jako větší problém, někteří jako žádný problém. Někteří aktéři popisují osobní špatné zkušenosti, kdy děti (příp. dospívající) byly drzé, vulgární, dopouštěly se vandalismu. Nikdo ovšem netématizoval, že by se Kadaň potýkala s přítomností tzv. dětských gangů či jakékoli jiné, organizované, trestné činnosti ze strany těchto osob.

Oni nic zakázaného většinou nedělaj. Dobře, tak někdy některý hulej trávu, ale to tak maximálně. Ted' hlavně jedou slunečnicový semínka. Je to vidět na těch místech, kde se setkávají. Povaluj se tam zbytky semínek a plechovky od energetických nápojů.¹¹

Zajímavou informací je, že v blízkosti Kadaně se nacházejí 2 výchovné ústavy¹². Ve výpovědích zaznělo, že jedinci z těchto ústavů pravidelně utíkají a končí na Běčku. Podněcují pak k různým trestným činnostem ostatní děti, jsou hodně vykořenění, nemají kam jít, doma není bezpečný prostor. Tito jedinci pak mohou způsobovat tenzi a rozruch v lokalitě. Názor na dětskou kriminalitu na sídlišti B byl tedy v odpovědích mírně rozporuplný. Lze vyloučit přítomnost tzv. gangů, zároveň nelze zcela vyloučit, že k trestné činnosti ze strany mládeže průběžně dochází. Bohužel nebylo zjištěno, jestli se s mladistvými na útěku z výchovných ústavů nějak pracuje či nikoli. V blízkosti sídliště B funguje NZDM Do patra Světla Kadaň, organizace provozuje také Terénní program, který zejména v teplých měsících nabízí pestrou škálu venkovních aktivit a soutěží pro přítomnou mládež. Aktéři se shodovali, že využití pro smysluplné trávení volného času je v Kadani dostatek, a to i pro ekonomicky slabší rodiny.

3.2 Informovanost

V rámci systému prevence kriminality je důležité předávat veřejnosti informace o preventivních aktivitách, možnostech ochrany osob a zapojování obyvatel, neboť to celkově zvyšuje efekt působení celého systému. Tyto informace by měly být jednoduše dostupné jak odborné, tak i laické veřejnosti. Město Kadaň předává tyto informace na svém webu, facebookové skupině, v tisku i prostřednictvím tiskových zpráv. Město má pracovní skupinu zacílenou na prevenci kriminality, ze schůzek vytváří zápisy a pravidelně si nechává vypracovávat Bezpečnostní analýzy.

V Kadani z pohledu prevence kriminality existuje velké množství různých aktivit, ať už ze strany obce, tak ze strany neziskových organizací. Skladba neziskových organizací je v Kadani poměrně pestrá. Je zde K-centrum, Terénní program pro uživatele drog, Terénní sociální práce města Kadaň, NZDM, SAS, APK, denní centrum i noclehárna. Pravidelně

---

¹¹ Rozhovor s institucionálním aktérem

¹² Výchovný ústav pro děti a mládež Místo, Středisko výchovné péče Dyáda v Chomutově

probíhá primární prevence na školách, kterou zajišťuje NNO i Městská policie (MP se soustředí především na dopravní výchovu). Z hlediska potřeb cílové skupiny je výčet služeb vyčerpávající. Služby o sobě navzájem vědí, spolupracují, jsou schopny se velmi efektivně domluvit ohledně jednotlivých, společných případů. **Jediný prostor pro zlepšení byl vnímán v případě spolupráce s APK, která v některých službách neprobíhá.** Současný projekt APK je však na začátku, byly přijaty zcela nové pracovnice, je tedy možné, že spolupráce bude teprve nastavena v budoucnu. Dále zde velmi dobře (až nadstandardně) funguje spolupráce nízkoprahových služeb a Městské policie. MP poskytuje asistenci především ve spolupráci s těžšími případy, např. s osobami s tzv. duální diagnózou, kteří jsou sužováni kombinací duševního onemocnění a látkové závislosti. MP je v určitých situacích ochotná tyto osoby dopravit autem do K-centra nebo denního centra, kde je jim následně poskytnuta krizová intervence a hygienický servis. Problémem zůstává povědomí o obsahu a fungování těchto služeb ve směru k veřejnosti (*více v kapitole 5 Informovanost).

3.4 Soužití na kadaňských sídlištích – shrnutí z pohledu institucionálních aktérů

Aktéři zainteresovaní v oblasti prevence kriminality v Kadani vnímají Kadaň jako bezpečné a klidné město. Zároveň připouštějí, že situace je komplikovanější na sídlišti B, především na ulici Chomutovská, přičemž ohnisko představuje prostranství u bývalého obchodního domu Slovan. Problémem je jednak vysoká koncentrace sociálně znevýhodněných osob na sídlišti B, jednak vysoká koncentrace těchto osob právě u Slovanu (zejména v teplých měsících).

Tomu odpovídají i dostupné policejní statistiky, v nichž se Kadaň z hlediska indexu kriminality drží na spodních příčkách v regionu (okrese Chomutov), na druhou stranu zhruba polovina přestupků v Kadani je soustředěna na Chomutovskou ulici (*srov. v r. 2020 počet přestupků proti veřejnému pořádku byl 103, z toho 52 na ulici Chomutovská, viz. Plán prevence kriminality 2022–2025*).

Právě shromažďování se na exponovaných a frekventovaných místech, které provází hluk, nepořádek, případně vandalismus, považují aktéři za hlavní problém sídliště B. Narušování veřejného pořádku zapříčiňuje vznik obav z potenciální další kriminality, ačkoliv z hlediska statistiky pro tyto obavy není důvod.

Dle aktérů je v Kadani dostatek sociálních služeb i preventivních aktivit pro děti a mládež. Přesto jsou hloučky mladistvých v Kadani (především na hřištích) více vidět a pro některé aktéry mohou představovat zdroj nepříjemných pocitů. Na rizikové chování mládeže panovaly spíše rozporuplné názory. Podle některých aktérů je problém především nízká rodičovská kontrola a angažovanost, zejména ve vztahu k mladším dětem (do 10 let).

Dalším skloňovaným problémem byly drogy. Aktéři uvedli, že prodej i výroba drog probíhá na sídlišti B více než na jiných místech v Kadani a že je to spíše setrvalá věc. Drogová trestní problematika je však výrazně v hájemství kriminální policie, klienti služeb s pracovníky o tomto tématu nemluví. Nelze tedy v tomto případě získat bližší informace.

Nízkoprahové služby i Městská policie spolu dlouhodobě a kvalitně spolupracují, pravidelně se setkávají a komunikují. **Jediný prostor pro zlepšení je spatřován ve spolupráci s APK, která prozatím neprobíhá – patrně z důvodu nově zavedeného projektu.**

4 Informovanost obyvatel sídlišť o nástrojích prevence kriminality

Následující část textu předkládá důležitá zjištění z oblasti informovanosti. Cílem kapitoly je předložit podněty k zamyšlení, jakým způsobem nástroje prevence kriminality rozvíjet v budoucnu.

4.1 Sociální prevence

Respondenti z řad obyvatelů sídlišť neměli příliš dobré povědomí o preventivních aktivitách, které se v Kadani dějí. Nejčastěji zmiňovali K-centrum nebo APK. Nikdo z dotázaných nevěděl, kdo jsou domovníci preventisté. Někteří obyvatelé znali probíhající primární prevenci na školách či NZDM. Při hlubším rozhovoru vycházelo najevo, že respondenti často nemají zcela povědomí, o čem ta, která služba je. Přestože pokrytí z hlediska služeb sociální prevence je v Kadani na vysoké úrovni a služby mezi sebou komunikují a spolupracují, z terénního šetření vyplynulo, že **znalost služeb ze strany veřejnosti je velmi malá.**

I v rozhovorech s institucionálními aktéry se objevovalo, že ve své praxi občas naráží na potíže spojené s nižší informovaností ze strany veřejnosti nebo jiných zapojených stran. Např. při předávání klienta z denního centra do nemocnice – sestra na příjmu očekává, že klient bude vykoupán a stabilizován, v denním centru na takový servis ovšem nejsou podmínky. Nabízí se tedy možnost vytvořit "Dny služeb", či „Dny otevřených dveří“ v organizacích a seznamovat veřejnost aktivněji nejen s jakými službami se mohou v Kadani potkat, ale také co je obsahem a cílem takových služeb.

4.2 APK

Asistenti prevence kriminality působí v Kadani od roku 2008 a jsou významnou součástí MP a prevence kriminality celkově.

Zpráva o činnosti APK v Kadani:

V rámci programu Asistent prevence kriminality, který v Kadani funguje již několik let, byli při Městské policii zaměstnáni dva asistenti. Smíšená dvojice APK sloužila v osmihodinových službách střídavě týden ranní,

týden odpolední, které v letních měsících končí až ve 22 hodin. Přítomnost APK na problémovějších sídlištích až do 22 hodiny je pro MP zásadní, protože ve večerních hodinách se v blízkosti některých panelových domů, zejména v Chomutovské ulici, a ve vnitroblocích zdržuje velký počet spoluobčanů a může docházet k přestupkovému jednání.

Činnost APK byl v loňském roce soustředěna zejména na dohled na nefrekventovanějších dětských hřištích (Lanáček, Novák, Chytré hřiště), kde dohlíželi na dodržování provozních řádů i chování návštěvníků všech věkových kategorií, a také kontrolovali, zda nedošlo k závadám či poškození atrakcí. V hlavní sezóně se dozoru na dětských hřištích věnovali také tři zaměstnanci „na dohodu“.

Kromě toho Asistenti prevence kriminality dohlíželi na dodržování obecně závazné vyhlášky OZV 3/2021 regulující konzumaci alkoholických nápojů na veřejných prostranstvích, OZV 5/2021 o volném pohybu psů. V období letních prázdnin bylo jejich působení zaměřeno především na městské parky a místa zvýšeného pohybu dětí, podíleli se i na snižování míry vandalismu na veřejných prostranstvích. Při samostatných kontrolách veřejných prostranství asistenti zjišťovali porušení OZV a prostřednictvím radiostanic předávali informace o osobách pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, o osobách spících na veřejných prostranstvích, černých skládkách nebo poškození vybavení dětských hřišť a veškerých zjištěných porušeních, závadách a podnětech občanů na dispečink MP k dalšímu zpracování a zjednání nápravy strážníky Městské policie. Asistenti sami nemají žádnou pravomoc k represivnímu řešení přestupků či porušení OZV.

K řádnému výkonu práce byli asistenti vyzbrojeni na letní i zimní období a vybaveni osobními radiostanicemi opatřenými sledovacím systémem GPS, který slouží ke kontrole pohybu asistentů ve výkonu služby i ke zvýšení jejich osobní bezpečnosti.

Jak již bylo výše popsáno, většina obyvatelů APK běžně potkává, zároveň ale nemá zcela důvěru v užitečnost této služby. Objevovaly se komentáře typu: „Nemá to efekt“, „Nejsem si jistý, jestli mají respekt“, nebo „Nikdy jsem neviděl, že by zasáhly.“ Tato hodnocení opět pramení z nedostatku povědomí o obsahu a zacílení činnosti APK. Několik respondentů doslova hovořilo o **info kampani, která by činnost i trasy APK více ozřejmovala.**

4.3 Prostředky pro komunikaci s veřejností

V závěru třeba zmínit veřejná komunitní setkání. Setkání jsou aktivita, kterou většina oslovených institucionálních aktérů hodnotila velmi pozitivně. Zástupci NNO, MP i Města Kadaň vnímají tento nástroj za jedinečnou příležitost potkat se vzájemně s občany, tváří v tvář, vykomunikovat, co je potřeba, ideálně s okamžitým efektem. Aktéři zmiňovali, že výsledky dohod vzešlých ze setkání jsou rychle a dobře vidět. „Třeba ty lidi chtějí někde přidat kameru, my ji tam přidáme a hned je kontakt s tím, že se dá něco změnit.“¹³ Obyvatelé sídlišť tak pozitivní ve vztahu k setkávání nebyli. **Drtivá většina dotázaných odpověděla, že o setkání ví, ale že se jich neúčastní.** Někteří si nebyli jisti, co přesně se na setkáních řeší. Někteří se báli skladby lidí, kteří na setkání pravidelně chodí. Někteří zas předpokládali, že se to týká jen vlastníků bytů. Tedy opět problém nižší informovanosti o obsahu aktivity ve vztahu k veřejnosti.

Za zamyšlení stojí, jakými komunikačními kanály veřejnost oslovovat. Z pozorování bylo zjištěno, že na veřejná setkání pravidelně dochází zejména senioři. Patrně tedy informace přichází formou letáků, případně do emailu. Setkávání začínají v dřívějších odpoledních hodinách, což nemusí vyhovovat pracujícím. Při tom by bylo pro rozmanitost názorů i podnětů více než vhodné zapojit i mladší ročníky, zejména mladé rodiny nebo studenty. Podnětem pro zlepšení aktivity do budoucna by bylo vybrat vhodný kanál pro tu kterou cílovou skupinu, a přizpůsobit i obsah pozvánky tak, aby byl atraktivní.

5 Závěr a doporučení

Vnímání bezpečí, pocity ohrožení či obavy z kriminality jsou rezonující témata, které se město Kadaň snaží řešit již řadu let. Na téma bezpečí bylo v Kadani uskutečněno již několik výzkumných šetření. Ať už se jednalo o 2 krátká komparativní dotazníková šetření, tak o tematický výzkum Život na „Béčku“ z pera Agentury. Město ve spolupráci s Agenturou vypracovalo Tematický akční plán na bezpečnost, v němž se také pocitu bezpečí zejména ve vztahu k sídlišti B věnuje.

Předkládaná zpráva navazuje na zjištění předešlých výzkumů a dále je rozvíjí. Východiska z minulých let byla využita ve formulaci výzkumných otázek a otázek scénářů rozhovorů.

Bylo zjištěno, že se obyvatelé kadaňských sídlišť cítí v Kadani bezpečně. Určitou výjimku tvoří sídliště B. Ačkoliv ani na „Béčku“ se necítila většina dotázaných „nebezpečně“, bylo zmiňováno, že sídliště B je „špatná adresa“, kam není důvod chodit a vůbec je lepší se určitým místům na Béčku zcela vyhýbat. Sídliště B je stále symbolicky a sociálně vyloučeno. Důvodem je vysoká koncentrace sociálně znevýhodněných rodin do určitých bytových domů na sídlišti. Tyto domy odkoupily soukromé osoby po roce 2000 za účelem zisku, přičemž při pronajímání používají nekalé praktiky (zneužívají bezvýchodnost situace určitých lidí a pronajímají byty ve

---

¹³ Rozhovor s institucionálním aktérem

špatném technickém stavu za příliš vysokou cenu). Tato informace je však městu dobře známa a v současné době jsou podnikány různé kroky, aby bylo možné s pronajímateli komunikovat. Zároveň se město postupně snaží zvyšovat svůj bytový fond a do budoucna je v plánu zrekonstruovat byty u Slovanu na nové, atraktivní byty pro rodiny.

Z výzkumu vyplývá, že **hlavní problém sídliště B je spatřován v sousedských vztazích a existenci sociálního napětí, stejně jako ve špatné reputaci lokality**. Obyvatelé sídliště tráví mnoho času venku, jsou hlasití, koncentrují se ve velkých skupinách na exponovaných místech. Na hřištích se srocují hloučky mladistvých. I ti se baví nahlas, hrají karty, dělají nepořádek. To vše je obyvateli vnímáno jako narušování veřejného pořádku, což může mít větší vliv na pociťování strachu než kriminální činy a povědomí o počtu spáchaných činů. V dnešní době také situaci ovlivňují média, konkrétně sociální síť Facebook. Z rozhovorů vyplynulo, že facebookové skupiny jsou obyvateli hojně sledované, sdílí zde nejruznější informace a snadněji tak podléhají určité míře zkreslení.

V případě Kadaně není třeba doplňovat síť o sociálně preventivní aktivity, ani významnou měrou posilovat hlídky policie či APK (v policejních statistikách pro okres Chomutov se Kadaň drží na spodních příčkách). Řešení spočívá v uspořádání a sebeorganizaci místních lidí tak, aby se místní sousedství stala primárním činitelem změny. Slabé sousedské vazby a vyšší míra dezorganizace si žádá většího zapojení obyvatel lokality, které by vedlo k větší, přirozené, sociální kontrole. Změny lze v první řadě dosáhnout lepší informovaností veřejnosti o preventivních činnostech, mezi ty hlavní patří pozice APK a domovníků.

Nastavení spolupráce APK se všemi aktéry v dané lokalitě, možná redefinice jejich náplně práce (za účasti cílových skupin) by mohly vést ke zvýšení prestiže a povědomí mezi veřejností a lépe tak cílit na potřebná místa, tzv. hotspoty strachu. Na těchto místech by mělo proběhnout mapování potřeb obyvatel, kteří se zde zdržují/tráví čas a na jejich základě plánovat další možná opatření. K dosažení udržitelné změny v místním společenství by měly vést kroky směřující k zapojování obyvatel do místního dění, narovnávání mediálního obrazu sídliště B a aktivnímu řešení sociálního začleňování ohrožených obyvatel.

Seznam literatury/Zdroje

BURIÁNEK, J., KUCHAR, P. (2020), Vnímání bezpečí v sociálně rizikovém regionu, Česká kriminologie 1/2020 Odborná stať, © Česká kriminologická společnost

FERRARO, Kenneth. Fear of Crime: Interpreting victimization risk [online]. State University of New York press, 1995 Dostupné z:

https://books.google.cz/books?id=98Mq8xQy0cAC&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

JÍCHOVÁ, J. (2013) Kriminalita a její percepce v městském prostředí [online]. [cit. 2023-29-07].

Dizertační práce. Univerzita Karlova. Dostupné z: <chrome-extension://oemmndcbldboiebfnladdacbfmadadm/https://adoc.pub/download/kriminalita-a-jeji-percepce-v-mstskem-prosted-i.html>

JÍCHOVÁ, J., KOPECKÁ, Z. (2015), Pocit bezpečí ve městě: případová studie města Hodonín, Geografické rozhledy 5/14–15, GA ČR v projektu č. GA14-00393S.

MASSIMI, J., (2020), We Don't Have a Health Problem, We Have a Village Problem - Nurture Development, [cit. 2023-07-08]

MORAVCOVÁ, E., (2014), Indikátory obav z kriminality v českých sociálněvědních výzkumech [online]. [cit. 2023-29-07]. © Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. Dostupné z: chrome-extension://oemmndcbldboiebfnladdacbfmadadm/http://dav.soc.cas.cz/uploads/19b41731f2c24315c7ed5eab1fc2728af23a3530_DaV14_02_2Moravcova20.indd-5.pdf

Plán prevence kriminality města Kadaně na léta 2022–2025, ASZ

Plán sociálního začleňování města Kadaně na léta 2020–2025, ASZ ve spolupráci s městem Kadaň

SÁL, L., VEPŘKOVÁ, R., (2019) Život na „Běčku“, Tematický výzkum, ASZ

SMOLÍK, J. (2018), Pocit bezpečí a obavy z kriminality v Brně, XXI. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH. SBORNÍK PŘÍSPĚVKŮ

Šetření pocitu bezpečí občanů města Kadaň 2016 a 2018, projekt Asistenti prevence kriminality Kadaň CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0001673, Městský úřad Kadaň, Mírové náměstí 1, 43201 KADAŇ

ŠMOLDAS, M. (2019), Vývoj percepce pocitu bezpečí a strachu z kriminality obyvatel Břeclavi ve vztahu k proměnám bezpečnostních rizik, vlivu médií, prevenci a dalším okolnostem, Tematický výzkum, ASZ

Tematický akční plán města Kadaně pro oblast bezpečnosti a prevence kriminality realizovaný na katastrálním území města Kadaně pro období: 7/2019 až 6/2022, ASZ ve spolupráci s městem Kadaň, 2019

TUČEK, M. (2017). Veřejnost o svých obavách a bezpečnostních rizicích pro Českou republiku – prosinec 2017. Praha: CVVM.

Příloha 1

Přehled činnosti Městské policie Kadaň – srovnání let 2021 a 2022

Tabulka 6: Přehled zaměstnanců MP Kadaň

Rok	Počet zaměstnanců obce zařazených do OP/MP celkem	z toho strážníků	z toho čekatelů	z toho ostatních zaměstnanců	Finanční náklady na činnost obecní policie
2021	36	29	0	7	22 575 107 Kč
2022	30	25	0	5	22 764 502 Kč

Zdroj: MP Kadaň

Tabulka 7: Přehled přestupků projednaných příkazem na místě

Celkový počet přestupků projednaných příkazem na místě (pokuta)	2021	2022
		1156
z toho přestupků fyzických osob	1145	2029
z toho přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících	11	0
z toho přestupků proti pořádku v územní samosprávě	60	45
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	33	34
z toho přestupků proti občanskému soužití	0	0
z toho přestupků proti majetku	27	27
z toho přestupků fyzických osob podle zákona o silničním provozu (vyjma překročení nejvyšší dovolené nebo povolené rychlosti)	901	1871

z toho přestupků spáchaným překročením nejvyšší dovolené nebo povolené rychlosti	0	0
z toho přestupků podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	1	2
z toho přestupků podle zákona o silniční dopravě	0	0
z toho ostatních	134	50
Celková výše pokut uložená strážníky příkazem na místě	434 967,-	561 436 Kč

Zdroj: MP Kadaň

Tabulka 8: Přehled podezření ze spáchání přestupků oznámených podle §10

Celkový počet podezření ze spáchání přestupků oznámených podle §10 zákona o obecní policii příslušnému správnímu orgánu	2021	2022
	917	705
z toho přestupků spáchaných porušením nařízení obce	1	3
z toho přestupků proti pořádku v územní samosprávě	3	2
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	27	25
z toho přestupků proti občanskému soužití	11	11
z toho přestupků proti majetku	21	22
z toho přestupků fyzických osob podle zákona o silničním provozu (vyjma překročení nejvyšší dovolené nebo povolené rychlosti)	764	624

z toho přestupků spáchaným překročením nejvyšší dovolené nebo povolené rychlosti	0	0
z toho přestupků podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	0	0
z toho přestupků podle zákona o silniční dopravě	0	0
z toho ostatních	90	18

Zdroj: MP Kadaň

Příloha 2 – Komparativní dotazníková šetření v Kadani na téma pocit bezpečí

Záznam z provedených šetření (TAP Bezpečnost 2019–2022)

První šetření bylo provedeno v květnu a červnu 2016, druhé pak v září a říjnu 2018. Jako respondenti byli osloveni účastníci pravidelných setkání představitelů města a nevládních organizací s obyvateli sídlišť a s obyvateli sociálně vyloučené lokality Pruněrov. První sběr byl proveden na skupině 85 respondentů, druhý na skupině 79 respondentů, přičemž nebylo možné zabezpečit, aby respondenti byli titíž.

Dotazník byl vyplňován pracovníky města, kteří vedli s respondenty strukturovaný rozhovor. Podrobné výstupy uvádíme níže, nejprve ale shrneme hlavní výstupy a trendy: V roce 2016 se obecně ve městě cítilo zcela bezpečně 40 % a spíše bezpečně 46 % z dotázaných, v roce 2018 se zcela bezpečně cítilo 31 % a spíše bezpečně 51 % dotázaných. Spíše nebo zcela bezpečně se tak o dva roky později cítilo o 4 % méně dotázaných, ale stále pocit bezpečí ve městě výrazně převládá nad pocitem nebezpečí (86 % vs. 14 % v roce 2016, 82 % vs. 18 % v roce 2018). Naopak vzrostl pocit bezpečí v místě bydliště. V místě bydliště a jeho bezprostředním okolí se v roce 2016 zcela bezpečně cítilo 37 % a spíše bezpečně 39 % respondentů (celkem tedy 76 %), o dva roky později 38 % a 45 % (celkem 83 %).

Když měli obyvatelé určit, koho se nejvíce bojí, respektive kdo je hlavní příčinou jejich pocitu ohrožení, v roce 2016 poukazovali nejvíce na problémové osoby, jako jsou opilci, narkomani, ale také na bezdomovce a na jiné etnické skupiny. V roce 2018 jsou tyto skupiny osob také na předních příčkách, ale všechny je válcuje „nevhodné, vulgární chování mladistvých“. 35 % respondentů mělo v roce 2016 pocit, že se kriminalita ve městě snižuje, 6 % mělo pocit, že vzrůstá, 31 % si myslelo, že je stále stejná a 28 % nevědělo. Od dva roky později má pocit snižující se kriminality 17 % dotázaných, naopak 15 % pociťuje její nárůst. 37 % respondentů považuje míru kriminality za neměnnou a 31 % neumí odpovědět. Ve srovnání obou šetření je nejviditelnější tedy pokles pocitu snižující se kriminality a nárůst pocitu zvyšující se kriminality.

To ale neodpovídá přímé zkušenosti respondentů. Fakt, že se stali v posledních dvou letech obětí trestného činu nebo přestupku, uvedlo v roce 2016 16 % dotázaných, zatímco v roce 2018 jen 13 %. V obou případech se až na úplné výjimky jednalo o jednu takovou zkušenost. V roce 2018 byly nejčastější zažité skutky ublížení na zdraví (4 případy) a krádež kola (3 případy) a krádež peněženky (2 případy), v roce 2016 vykradení bytu, chalupy nebo chaty, následované krádeží kola. Bezkonkurenčně nejobávanějšími místy ve městě zůstávají i v roce 2018, stejně jako o dva roky dříve, sídliště B a lesopark za Kauflandem. V posledním šetření lesopark uvedlo 11 respondentů z 57, kteří místo určili (19 %), sídliště B 34 respondentů (60 %). Třetím nejčastěji uváděným místem jsou s obrovským odstupem Smetanovy sady (3 respondenti, tj. 5 %).

Do těchto míst by také obyvatelé směřovali pochůzkovou činnost asistentů prevence kriminality (je třeba říct, že na sídlišti B tuto vykonávají službu nejčastěji už nyní). Z posledního

dotazníku vzešlo 48 návrhů míst, na něž by se měli APK zaměřit přednostně. Z těchto 48 návrhů je celých 26 pro sídliště B (54 %) a jeho hlavní tepnu Chomutovskou ulici (pokud respondenti udali ještě přesnější polohu, pak hlavně v okolí „nákupního a kulturního centra“ Slovan) a 10 pro lesopark u Kauflandu (21 %). 8 % návrhů se týká obecně ostrahy dětských hřišť a 6 % návrhů prostoru kolem MŠ Hvězdička na Podlesí. 13 z 37 respondentů (35 %) by uvítalo, kdyby se APK zaměřili na problémovou (vulgární, popíjející, agresivní) mládež, 6 (16 %) by umravnilo opilce a narkomany, 5 (14 %) by umístilo APK jako ostrahu hřišť, 4 (11 %) by se zaměřili na pejskaře, 3 (8 %) na bezdomovce a 3 (8 %) na Romy. O asistentech prevence kriminality vědí přitom takřka všichni, konkrétně 74 dotázaných, a neví jen 3 (2 dotázaní neodpověděli). O dva roky dříve nevěděli o asistentech také jen 3 dotázané osoby (z 85 celkem). Na škále užitečnosti od 1 (velice užiteční) do 7 (zcela neužiteční) pak hodnotilo APK v roce 2018 37 % respondentů známkou 1, 25 % známkou 2, 8 % známkou 3, 5 % známkou 4, 8 % známkou 5, 9 % známkou 6 a 2 % známkou 7. Jako užitečné (známky 1 a 2) hodnotí tedy asistenty 62 % dotázaných, jako neužitečné (známky 6 a 7) pak 17 % dotázaných. To je pro APK samo o sobě sice povzbudivé, ale při šetření před dvěma roky byl poměr takto vypočítané užitečnosti a neužitečnosti v procentech 64:0. Důvěra v užitečnost APK se tedy za dva roky snížila (ovšem připomínáme, že respondenti obou šetření nebyli stejní, čili nelze vyvozovat, že část těch, co měli v roce 2016 důvěru v APK, ji za dva roky jejich působení ztratila).

Dotazovaní měli na závěr rozhovoru vybrat opatření, která by mělo město pro zvýšení bezpečnosti přijmout. V roce 2018 uvedlo 97 % dotazovaných, že by se město mělo zaměřit na okrajové části a nebezpečná místa, 92 % si přeje více pěších hlídek policistů a strážníků v ulicích, 92% monitorování nebezpečných míst kamerami, 87 % chce být městem a policií lépe informováno, jak kriminalitě předcházet, 85 % by uvítalo větší podporu zařízení pro zájmovou a volnočasovou činnost dětí a mládeže, 83 % by dopřálo policistům a strážníkům lepší vybavení a materiální zajištění a 52 % by zlepšilo ve městě osvětlení.

V roce 2016 byla preference návrhů podobná, ale se dvěma zaznamenanými hodnými rozdíly: zdaleka ne tolik respondentů by před dvěma lety navyšovalo hlídky policistů a strážníků v ulicích a zdaleka ne tolik respondentů by policii dopřálo lepší materiální vybavení. Obyvatelé měli také možnost navrhnout mimo předvolených nástrojů nástroje vlastní. Několikrát zazněl požadavek, aby strážníci chodili po ulicích se psy a jednou požadavek, aby město zabránilo soukromým pronajímatelům obchodu s chudobou a samo skupovalo byty za účelem jejich kontrolovaného pronájmu.